ĐỔI MỚI, NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG ĐÀO TẠO, BỒI DƯỠNG ĐỘI NGŨ LÃNH ĐẠO, QUẢN LÝ DOANH NGHIỆP NHÀ NƯỚC trong giai đoạn hiện nay

PGS,TS LÊ VĂN LỢI
Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

Đội ngũ lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp nhà nước có vai trò rất quan trọng đối với sự tồn tại, phát triển của các doanh nghiệp nhà nước. Họ là những người được các cơ quan nhà nước có thẩm quyền bổ nhiệm chức danh, chức vụ, cử làm đại diện phần vốn nhà nước tại doanh nghiệp nhà nước, được giao trọng trách quản lý, quản trị, điều hành, phát triển các doanh nghiệp nhà nước, để doanh nghiệp nhà nước thực sự là công cụ, lực lượng vật chất quan trọng của Nhà nước trong việc giữ vững ổn định kinh tế vĩ mô, định hướng, điều tiết, dẫn dắt thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội, khắc phục các "khuyết tật" của cơ chế thị trường. Để xây dựng, phát triển đội ngũ lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp nhà nước, cùng với việc quy hoạch, tuyển chọn, bổ nhiệm, sử dụng, kiểm tra giám sát và thực hiện chế độ chính sách, thì công tác đào tạo, bồi dưỡng có tầm quan trọng đặc biệt, không chỉ có ý nghĩa nâng cao trình độ, năng lực quản lý, quản trị, điều hành doanh nghiệp của đội ngũ này mà còn góp phần đảm bảo sự chuyển tiếp, liên tục, vững vàng giữa các thế hệ lãnh đạo, quản lý, giúp doanh nghiệp nhà nước phát triển bền vững. Trong thời gian qua, công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp nhà nước đã đạt được những kết quả nhất định, nhưng vẫn còn những hạn chế, bất cập cần khắc phục.

Theo quy định của Luật Doanh nghiệp năm 2020, doanh nghiệp nhà nước bao gồm các doanh nghiệp do Nhà nước nắm giữ trên 50% vốn điều lệ, tổng số cổ phần có quyền biểu quyết theo quy định của pháp luật, được tổ chức quản lý dưới hình thức công ty trách nhiệm hữu hạn hoặc công ty cổ phần[1]. Nghị định số159/2020/NĐ-CP ngày 31 - 12 - 2020 của Chính phủ về quản lý người giữ chức danh, chức vụ và người đại diện phần vốn nhà nước tại doanh nghiệp đã quy định cụ thể: "Người quản lý doanh nghiệp nhà nước" bao gồm những người giữ chức danh, chức vụ tại doanh nghiệp nhà nước nắm giữ 100% vốn điều lệ; "Người đại diện phần vốn nhà nước" bao gồm người đại diện phần vốn nhà nước tại doanh nghiệp do Nhà nước nắm trên 50% vốn điều lệ hoặc tổng số cổ phần có quyền biểu quyết và người đại diện phần vốn nhà nước tại doanh nghiệp do Nhà nước nắm không quá 50% vốn điều lệ hoặc tổng số cổ phần có quyền biểu quyết[2]. Thực tế, người đại diện phần vốn nhà nước là người được cơ quan nhà nước có thẩm quyền giới thiệu để bầu, bổ nhiệm vào các chức danh, chức vụ trong doanh nghiệp. Bởi vậy, từ quy định của Luật Doanh nghiệp và Nghị định

số 159/2020/NĐ-CP nêu trên có thể khái quát, đội ngũ lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp nhà nước bao gồm: chủ tịch hội đồng thành viên, chủ tịch công ty (đối với công ty không có hội động thành viên), thành viên Hội đồng thành viên, tổng giám đốc, giám đốc, phó tổng giám đốc, phó giám đốc, kế toán trưởng, kiểm soát viên tại doanh nghiệp Nhà nước nắm giữ 100% vốn điều lệ và người đại diện phần vốn nhà nước tại doanh nghiệp nhà nước nắm trên 50% vốn điều lệ hoặc tổng số cổ phần có quyền biểu quyết. Đây là đội ngũ những người người cầm lái, định hướng sự phát triển của doanh nghiệp nhà nước. Trình độ, năng lực, phẩm chất của đội ngũ này là nhân tố hàng đầu quyết định sự tồn tại, phát triển, năng suất, chất lượng, hiệu quả cũng như khả năng cạnh tranh của doanh nghiệp.

Chủ trương, chính sách của Đảng ta là xây dựng đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý nói chung, đội ngũ lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp nhà nước nói riêng có tinh thần yêu nước sâu sắc, bản lĩnh chính trị vững vàng, phẩm chất đạo đức tốt, có trình độ và năng lực đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ được giao. Với đội ngũ lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp, Nghị quyết Trung ương 3 khóa VIII chỉ rõ, ngoài những tiêu chuẩn chung đối với đội ngũ cán bộ nói chung, còn phải đáp ứng những tiêu chuẩn riêng, cụ thể: (i) Hiểu biết sâu sắc các quan điểm kinh tế của Đảng. Có phẩm chất và đạo đức, cần, kiệm, liêm chính, không lợi dụng chức quyền để tham ô, lãng phí, xa hoa. (ii). Có kiến thức về kinh tế thị trường và quản trị doanh nghiệp, hiểu biết khoa học, công nghệ, pháp luật và thông lệ quốc tế. (iii). Có khả năng tổ chức kinh doanh đạt hiệu quả kinh tế xã hội[3]. Nghị quyết Trung ương 7 khóa XII tiếp tục khẳng định những tiêu chuẩn mà Nghị quyết Trung ương 3 khóa VIII đã đề ra, đồng thời bổ sung yêu cầu: "Đối với cán bộ quản lý doanh nghiệp nhà nước: Nâng cao tính Đảng và ý thức tuân thủ pháp luật; sản xuất kinh doanh hiệu quả; từ 70 - 80% có khả năng làm việc trong môi trường quốc tế"[4]. Cùng với chủ trương sắp xếp lại và nâng cao hiệu quả của doanh nghiệp nhà nước, Đại hội XIII của Đảng đề ra yêu cầu: "Hình thành đội ngũ quản lý doanh nghiệp nhà nước chuyên nghiệp, có trình độ cao"[5]. Những quy định về tiêu chuẩn, yêu cầu nêu trên là căn cứ và định hướng quan trọng cho công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp nhà nước.

Mặc dù Đảng ta chưa ban hành nghị quyết, chỉ thị riêng về công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp nhà nước, nhưng nội dung đào tạo, bồi dưỡng cũng đã được đề cập đến trong các Nghị quyết của Đảng về doanh nghiệp nhà nước. Nghị quyết Trung ương 3 khoá IX về tiếp tục sắp xếp, đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả doanh nghiệp nhà nước, sau khi chỉ rõ những yếu kém, hạn chế của doanh nghiệp nhà nước, đã đề ra chủ trương đổi mới, nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý của nhà nước và của cơ quan chủ sở hữu đối với doanh nghiệp nhà nước với ba nội dung, bao gồm: xác định rõ chức năng quản lý nhà nước đối với doanh nghiệp nhà nước; phân định rõ quyền của các cơ quan nhà nước thực hiện chức năng chủ sở hữu đối với doanh nghiệp nhà nước; đào tạo và sử dụng cán bộ quản lý doanh nghiệp nhà nước. Về đào tạo cán bộ quản lý doanh nghiệp nhà nước, Nghị quyết yêu cầu: "Chính phủ quy định tiêu chuẩn cán bộ quản lý chủ chốt của doanh nghiệp nhà nước; chỉ đạo xây dựng hệ thống đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ giám đốc doanh nghiệp"[6].

Nghị quyết Trung ương 5 khóa XII về về tiếp tục cơ cấu lại, đổi mới và nâng cao hiệu quả doanh nghiệp nhà nước đã phân tích làm rõ những hạn chế, yếu kém của doanh nghiệp nhà nước; chỉ rõ những yếu kém đó do nhiều nguyên nhân khách quan và chủ quan, nhưng chủ yếu là do nguyên nhân chủ quan. Một trong những nguyên nhân chủ quan được Nghị quyết nêu là "Công tác đào tạo, bồi dưỡng, đánh giá, bổ nhiệm cán bộ trong các doanh nghiệp nhà nước còn nhiều hạn chế"[7]. Nghị quyết đề ra nhiệm vụ, giải pháp "đổi mới, nâng cao hiệu quả hoạt động của hệ thống quản trị và nâng cao năng lực, phẩm chất của đội ngũ cán bộ quản lý doanh nghiệp nhà nước", trong đó có nội dung "đào tạo, bồi dưỡng, nâng cao năng lực quản trị, điều hành và phẩm chất đạo đức của cán bộ, tạo lập môi trường quản trị doanh nghiệp lành mạnh, hiệu quả"[8].

Quan điểm, chủ trương của Đảng về đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp nhà

nước được các cấp ủy đảng, chính quyền, các doanh nghiệp triển khai thực hiện và bước đầu đạt được những kết quả nhất định. Công tác đào tạo, bồi dưỡng lý luận chính trị được tăng cường, công tác bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ được tiến hành thường xuyên dưới nhiều hình thức, phù hợp với đặc điểm lĩnh vực sản xuất, kinh doanh và yêu cầu của từng doanh nghiệp nhà nước.

Đào tạo, bồi dưỡng lý luận chính trị là một điểm sáng trong công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp nhà nước. Nếu năm 2016 khối doanh nghiệp trung ương chỉ có 03 người được cử đi học Cao cấp lý luận chính trị, thì năm 2017 có 519 người, năm 2018 có 346 người, năm 2019 có 339 người, năm 2020 có 147 người và 6 tháng đầu năm 2021 có 70 người tham gia các khóa đào tạo Cao cấp lý luận chính trị hệ tập trung và không tập trung. Theo tổng hợp số liệu của Vụ Quản lý đào tạo, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, từ năm 2017 đến nay, các doanh nghiệp trung ương đã cử 1.484 người tham gia các lớp đào tạo Cao cấp lý luận chính trị, trong đó có một số đơn vị cử nhiều người, như Tập đoàn Bưu Chính viễn thông Việt Nam (72 người); Tập đoàn Công nghiệp Cao su Việt Nam (79 người); Tập đoàn Công nghiệp Than - Khoáng sản Việt Nam (360 người), Tập đoàn Dầu khí quốc gia Việt Nam (117 người)... Thực tế, số lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp nhà nước được đào tạo Cao cấp lý luận chính trị còn lớn hơn, vì các doanh nghiệp nhà nước do Ủy ban nhân dân tỉnh làm chủ quản và nhiều chi nhánh của các doanh nghiệp trung ương ở các địa phương đã cử người đi đào tạo theo chỉ tiêu đào tạo của các tỉnh ủy, thành ủy trực thuộc trung ương. Cùng với việc cử lãnh đạo, quản lý đi đào tạo Cao cấp lý luận chính trị, các doanh nghiệp nhà nước còn cử người tham gia các lớp Trung cấp lý luận chính trị. Riêng Trung tâm bồi dưỡng chính trị Đảng ủy khối doanh nghiệp Trung ương đã phối hợp với các Học viện, trường chính trị tổ chức hàng chục khóa đào tạo Trung cấp lý luận chính trị cho các doanh nghiệp trong khối. Bên cạnh đó, các khóa bồi dưỡng cán bộ dự nguồn, bồi dưỡng công tác đảng... do Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, Trung tâm bồi dưỡng chính trị Đảng ủy Khối Doanh nghiệp Trung ương, trường chính trị tỉnh, thành phố tổ chức thu hút đông đảo lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp nhà nước tham gia. Đặc biệt, một số lãnh đạo chủ chốt của doanh nghiệp nhà nước đã được Bộ Chính trị, Ban Bí thư cử tham gia các lớp bồi dưỡng cán bộ quy hoạch cấp chiến lược cho nhiệm kỳ Đại hội XII và XIII của Đảng.

Thông qua các chương trình đào tạo, bồi dưỡng lý luận chính trị, đội ngũ lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp nhà nước được trang bị hệ thống kiến thức, kỹ năng cần thiết về lãnh đạo, quản lý, như kiến thức về chủ nghĩa Mác - Lê nin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; các kiến thức về tình hình thế giới, khu vực, xu thế và quan hệ quốc tế; kiến thức về phát triển các lĩnh vực kinh tế, xã hội, văn hóa, an ninh, quốc phòng, đối ngoại của đất nước, các kỹ năng lãnh đạo, quản lý... Sau khi tham gia các khóa đào tạo, bồi dưỡng lý luận chính trị, các lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp đã lĩnh hội được nhiều kiến thức hiện đại, cập nhật và hữu ích, giúp họ nâng cao được trình độ nhận thức, thay đổi kỹ năng và thái độ của bản thân đối với công việc.

Về đào tạo, bồi dưỡng kiến thức chuyên môn, nghiệp vụ, cấp ủy và lãnh đạo các doanh nghiệp nhà nước đã bám sát các quy định, văn bản chỉ đạo của Trung ương và Đảng ủy cấp trên về đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp nhà nước để lãnh đạo, chỉ đạo triển khai thực hiện nghiêm túc tại doanh nghiệp. Chương trình, nội dung đào tạo, bồi dưỡng rất đa dạng để đáp ứng tiêu chuẩn, vị trí việc làm của từng chức danh, chức vụ và phù hợp với yêu cầu nhiệm vụ của doanh nghiệp. Phương thức đào tạo, bồi dưỡng đã bám sát đặc điểm, điều kiện của từng doanh nghiệp, trong đó có ba phương thức phổ biến: (i). Các doanh nghiệp tự tổ chức đào tạo, bồi dưỡng trong nội bộ doanh nghiệp. Theo cách này, doanh nghiệp xây dựng và tổ chức các chương trình bồi dưỡng do chính các lãnh đạo của doanh nghiệp giảng dạy, truyền đạt kiến thức, kỹ năng cho cấp dưới. (ii). Đặt hàng cho trường của ngành, bộ chủ quản tổ chức đào tạo, bồi dưỡng các kiến thức quản lý nhà nước hay các vấn đề vĩ mô của nền kinh tế có ảnh hưởng trực tiếp đến hoạt động của

doanh nghiệp như kiểm toán, hội nhập kinh tế quốc tế... Chẳng hạn, Tập đoàn điện lực Việt Nam giao Trường Đại học điện lực xây dựng "Chương trình đào tạo, bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý cấp 2, 3" nhằm chuẩn hóa trình độ cho đội ngũ lãnh đạo, quản lý của Tập đoàn. (iii). Ký hợp đồng thuê cung cấp dịch vụ đào tạo, bồi dưỡng đối với các đơn vị có chức năng đào tạo bồi dưỡng. (iv). Mời các giảng viên đến từ nước ngoài, từ các tập đoàn, tổng công ty lớn trên thế giới mà doanh nghiệp có mối quan hệ.

Nhìn chung, các doanh nghiệp nhà nước ngày càng quan tâm đến công tác đào tạo, bồi dưỡng nguồn nhân lực nói chung, đội ngũ lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp nói riêng. Nhờ vậy, chất lượng của đội ngũ lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp nhà nước ngày càng được nâng cao, bước đầu đáp ứng được yêu cầu nhiệm vụ.

Tuy nhiên, công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp nhà nước cũng còn những hạn chế, bất cập cần khắc phục. Nhận thức về công tác đào tạo, bồi dưỡng cho đội ngũ lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp nhà nước chưa thống nhất. Thể chế, quy định pháp luật về đào tạo, bồi dưỡng chưa rõ ràng. Nội dung về đào tạo, bồi dưỡng lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp nhà nước được quy định trong Nghị định số 66/2011/NĐ-CP ngày 01 - 8 - 2011 của Chính phủ quy định việc áp dụng Luật Cán bộ, công chức đối với các chức danh lãnh đạo, quản lý công ty trách nhiệm hữu hạn một thành viên do Nhà nước làm chủ sở hữu và người được cử làm đại diện chủ sở hữu phần vốn Nhà nước tại doanh nghiệp có vốn góp của Nhà nước. Do thay đổi quy định về doanh nghiệp nhà nước và về đội ngũ lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp nhà nước, Nghị định này đã bị bãi bỏ từ ngày 10 - 12 - 2015. Nghị định số 159/2020/NĐ-CP ngày 31 - 12 - 2020 của Chính phủ về quản lý người giữ chức danh, chức vụ và người đại diện phần vốn nhà nước tại doanh nghiệp đều không đề cập đến nội dung đào tạo, bồi dưỡng. Việc cử lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp nhà nước đi đào tạo, bồi dưỡng còn nhiều vướng mắc do nhiều đầu mối quản lý, vừa chồng chéo, vừa chưa rõ ràng về trách nhiệm. Một số người đăng ký tham gia các khóa đào tạo lý luận chính trị chủ yếu để đáp ứng điều kiện, tiêu chuẩn bổ nhiệm, bổ nhiệm lại chức danh, chức vụ mà chưa thật sự xuất phát từ nhu cầu nâng cao trình độ, năng lực công tác. Một số doanh nghiệp chưa quan tâm đầu tư cho công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp; chưa chú trọng công tác xây dựng chiến lược, kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng nên việc tổ chức đào tạo, bồi dưỡng còn mang tính thời vụ, chắp vá, chất lượng không cao. Trong khi đó, để thực hiện nhiệm vụ "Đổi mới và nâng cao hiệu quả doanh nghiệp nhà nước"[9], "Xây dựng nền kinh tế độc lập, tự chủ; nâng cao hiệu quả hội nhập kinh tế quốc tế"[10] đòi hỏi đội ngũ lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp nhà nước phải thật sự có năng lực, chuyên nghiệp và phẩm chất đạo đức tốt. Bởi vậy, trong thời gian tới, cần tăng cường, đổi mới và nâng cao hơn nữa chất lượng công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp nhà nước. Để thực hiện điều đó, cần tập trung vào một số giải pháp sau đây:

Một là, nâng cao nhận thức về vai trò của công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp nhà nước. Cần tuyên truyền, quán triệt cho đội ngũ cán bộ, đảng viên trong các cơ quan chủ quản của doanh nghiệp, cơ quan chủ sở hữu và chính các nhà lãnh đạo, quản lý trong các doanh nghiệp nhà nước hiểu rõ tầm quan trọng của công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ lãnh đạo, quản lý đối với sự phát triển bền vững của doanh nghiệp nhà nước; quán triệt sâu sắc chủ trương của Đảng về xây dựng, đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp nhà nước; hiểu rõ vai trò, trách nhiệm, thẩm quyền của từng cơ quan, tổ chức và nhiệm vụ của từng chủ thể tham gia vào quá trình đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp nhà nước. Đây là giải pháp rất quan trọng vì từ việc nâng cao nhận thức sẽ dẫn tới các hoạt động để biến chuyển nhận thức thành hành động cụ thể, thiết thực.

Hai là, hoàn thiện thể chế, chính sách về đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp nhà nước. Từ năm 2015, theo quy định của Pháp luật, đội ngũ lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp không còn được áp dụng cơ chế quản lý như đối với cán bộ, công chức. Mặt khác, trong các văn bản quy phạm pháp luật về quản lý đối với đội ngũ lãnh

đạo, quản lý doanh nghiệp nhà nước đều không đề cập đến công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp nhà nước. Đây là một "khoảng trống" về thể chế làm cho công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp nhà nước gặp rất nhiều khó khăn. Bởi vậy, Chính phủ cần có quy định cụ thể về chế độ, chính sách đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp nhà nước. Quy định này cần thể chế hóa một cách đầy đủ chủ trương của Đại hội XIII của Đảng về phát triển đội ngũ lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp nhà nước cũng như phù hợp với quy định của Luật Doanh nghiệp năm 2020. Bên cạnh đó, các cơ quan hữu quan cần xây dựng và trình Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án về đổi mới, nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ quản lý, quản trị doanh nghiệp nhà nước trong giai đoạn tới. Đây chính là cơ sở để các doanh nghiệp nhà nước xây dựng kế hoạch, nội dung, hình thức đào tạo, bồi dưỡng cho đội ngũ lãnh đạo, quản lý của doanh nghiệp.

Ba là, nâng cao vai trò lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy, tổ chức đảng đối với công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ quản lý, quản trị doanh nghiệp nhà nước. Đảng ủy Khối doanh nghiệp Trung ương, Đảng ủy khối các cơ quan và doanh nghiệp ở địa phương và các cấp ủy, tổ chức đảng trong các doanh nghiệp nhà nước đóng vai trò rất quan trọng trong việc nâng cao chất lượng công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp nhà nước. Trong thời gian tới, Đảng ủy Khối doanh nghiệp Trung ương, Đảng ủy khối các cơ quan và doanh nghiệp nhà nước ở địa phương cần tăng cường hơn nữa việc hướng dẫn thực hiện chế độ đào tạo, bồi dưỡng và phối hợp chặt chẽ với các cơ quan chủ quản, cơ quan chủ sở hữu của doanh nghiệp để tạo sự thống nhất chung trong đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp nhà nước. Các cấp ủy, tổ chức đảng trong các doanh nghiệp nhà nước cần quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo xây dựng quy chế, kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ lãnh đạo, quản lý của doanh nghiệp, tránh tình trạng thực hiện công tác đào tạo, bồi dưỡng một cách bị động, mang tính thời vụ.

Bốn là, tiếp tục đổi mới công tác tổ chức đào tạo, bồi dưỡng. Trong công tác xây dựng kế hoạch, các doanh nghiệp cần khảo sát nhu cầu đào tạo, bồi dưỡng và yêu cầu đối với từng chức vụ, chức danh và vị trí việc làm của đội ngũ lãnh đạo, quản lý, đồng thời cân đối các nguồn lực và điều kiện bảo đảm. Trên cơ sở kế hoạch đề ra, chủ động phối hợp với các đơn vị đào tạo, bồi dưỡng để đào tạo, bồi dưỡng phát triển nguồn nhân lực theo yêu cầu.

Trong tổ chức các khóa đào tạo, bồi dưỡng, vấn đề quan trọng hàng đầu là phải đổi mới nội dung chương trình, phương pháp giảng dạy. Đối với chương trình đào tạo cao cấp, trung cấp lý luận chính trị, ngoài các nội dung thực hiện với tất các các đối tượng đào tạo, cần xây dựng một số chuyên đề hoặc môn học đặc thù trong chương trình đào tạo dành riêng cho đội ngũ lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp nhà nước. Nội dung chuyên đề tập trung vào các vấn đề như: chiến lược phát triển kinh tế, các vấn đề kinh tế quốc tế, cạnh tranh chiến lược, xây dựng tầm nhìn, đổi mới sáng tạo... Đối với chương trình đào tạo, bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ, cần tăng cường các nội dung kiến thức quản lý kinh tế, quản trị doanh nghiệp trong bối cảnh ứng phó với rủi ro, quản trị sự thay đổi, thu hút và giữ chân người tài... Cùng với đổi mới nội dung chương trình, cần đổi mới phương pháp đào tạo, bồi dưỡng theo hướng phát huy tính tích cực, chủ động và năng động, sáng tạo của đội ngũ lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp.

Về cách thức tổ chức đào tạo, bồi dưỡng, cần đa dạng hóa các loại hình lớp học, khóa học. Cùng với đào tạo, bồi dưỡng kiến thức lý thuyết, cần tăng cường việc trao đổi kinh nghiệm thực tiễn. Trong các khóa đào tạo, bồi dưỡng, cần xây dựng kế hoạch và tìm kiếm đối tác để đưa cán bộ lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp đi học tập kinh nghiệm ở các doanh nghiệp cùng lĩnh vực, ngành nghề ở trong và ngoài nước. Chú trọng việc tổng kết kinh nghiệm, mô hình thành công để phổ biến cho đội ngũ lãnh đạo quản lý doanh nghiệp. Cùng với đổi mới nội dung, chương trình, phương pháp và cách thức đào tạo, bồi dưỡng, các bộ chủ quản, cơ quan chủ sở hữu

Lễ Khai giảng lớp trung cấp lý luận chính trị cho cán bộ, đảng viên của Công ty Cao su Đà Nẵng (Ảnh: TL)

doanh nghiệp và các doanh nghiệp cần quan tâm xây dựng đội ngũ giảng viên, đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị nhằm nâng cao chất lượng hoạt động của các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng của bộ, ngành và doanh nghiệp. Các cơ sở này vừa là đơn vị chịu trách nhiệm tổ chức đào tạo, bồi dưỡng, vừa là đầu mối liên kết với với các học viện, nhà trường, thu hút các chuyên gia, nhà khoa học tham gia đào tạo, bồi dưỡng cho đội ngũ lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp nhà nước.

Năm là, tăng cường công tác kiểm tra, giám sát việc thực hiện công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp nhà nước. Các cấp ủy, tổ chức đảng và các cơ quan chủ quản, chủ sở hữu doanh nghiệp cần thường xuyên tiến hành kiểm tra, giám sát việc thực hiện công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp nhà nước của các doanh nghiệp. Trên cơ sở đó, kịp thời chấn chỉnh những doanh nghiệp thực hiện chưa tốt, chưa đúng quy định của Đảng, Nhà nước, đồng thời giúp các doanh nghiệp tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc trong quá trình tổ chức thực hiện công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp nhà nước.

1. https://thuvienphapluat.vn/van-ban/Doanh-nghiep/Luat-Doanh-nghiep-so-59-2020-QH14-427301.aspx.
2. https://luatvietnam.vn/tai-chinh/nghi-dinh-159-2020-quan-ly-nguoi-giu-chuc-vu-tai-doanh-nghiep-co-von-nha-nuoc-196884-d1.html.
3. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Hội nghị lần thứ ba Ban Chấp hành Trung ương khóa VIII*, Nxb CTQG - ST, H, 1997, tr. 7.
4. https://luatvietnam.vn/can-bo/nghi-quyet-26-nq-tw-nam-2018-ve-tap-trung-xay-dung-doi-ngu-can-bo-cac-cap-163107-d1.html.
5. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, t. 2, Nxb CTQG - ST, H, 2021, tr. 113.
6. https://tulieuvankien.dangcongsan.vn/van-kien-tu-lieu-ve-dang/hoi-nghi-bch-trung-uong/khoa-ix/nghi-quyet-hoi-nghi-lan-thu-ba-ban-chap-hanh-trung-uong-dang-khoa-ix-ve-tiep-tuc-sap-xep-doi-moi-phat-trien-va-640.
7, 8 https://thuvienphapluat.vn/van-ban/Doanh-nghiep/Nghi-quyet-12-NQ-TW-2017-ve-tiep-tuc-co-cau-lai-doi-moi-nang-cao-hieu-qua-doanh-nghiep-nha-nuoc-351480.aspx.
9. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, t. 1, Nxb CTQG - ST, H, 2021, tr. 239.
10. *Sđd*, tr. 135.